Leder, komité

Mitt navn er Hanne Jakhelln og jeg er generalsekretær i Norges museumsforbund. Takk for muligheten til å komme med innspill til statsbudsjettet på vegne av de aller fleste museene i landet, våre medlemmer.

Museene er en del av samfunnets demokratiske infrastruktur. I en tid preget av uro, desinformasjon og svekket tillit til institusjoner har museene en viktig rolle som kunnskapsinstitusjoner, kulturarenaer og forvaltere av vår felles kulturarv. Det er mange ting vi er fornøyde med i fremlegget til statsbudsjett. Men må rammevilkårene gjøre det mulig å utføre oppdraget, for alle museene. Derfor har vi tre innspill:

For det første: **Museene må få full lønns- og priskompensasjon.**

Regjeringen legger selv til grunn en samlet kostnadsvekst på om lag 3,5 prosent i 2027, mens museene på Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett får en kompensasjon på rundt 2,9 prosent. Resultatet er en reell nedgang med 0,4%. I tillegg er det varslet høye strømkostnader. Når lønn, pensjon, drift og vedlikehold utgjør over 70 prosent av museenes kostnader, er det svært lite handlingsrom til å takle slike kutt. Konsekvensen er mindre vedlikehold, færre utviklingsprosjekter og et svakere tilbud til publikum.

For det andre: **Vi ber Stortinget utjevne forskjellsbehandlingen av museene.**

Statsbudsjettet legger opp til betydelige forskjeller mellom museer som har samme samfunnsoppdrag, men finansieres av ulike departementer. Flere sektormuseer får kompensasjon på nivå med eller over kostnadsveksten, mens de 61 museene på Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett blir hengende etter. Dette skaper ulikheter i drift, utviklingsmuligheter og publikumstilbud. Det kan ikke være en målsetting i norsk museumspolitikk at tilknytning til departement skal avgjøre museenes rammevilkår. Staten må ta et helhetlig ansvar for museumssektoren. Det ber vi denne komitéen ta et særlig ansvar for.

For det tredje: **Museenes bygningsarv trenger en reell satsing.**

Regjeringen erkjenner selv i forslaget til budsjett at vedlikeholdsetterslepet er betydelig. Enkelttilskudd er viktige, men ikke nok. Vi trenger en langsiktig og målrettet satsing på bygningsvern, og vi mener det er på høy tid å få etablert et fond eller tilskuddsordning for museenes bygningsarv. Samtidig må bygningsvernundersøkelsen fra 2019 oppdateres slik at politiske prioriteringer bygger på oppdatert kunnskap.

Til slutt: Museene gjør en enorm innsats for å levere på de ambisiøse målene Stortinget har satt for sektoren. Men da må rammevilkårene følge ambisjonene. Vi ber komiteen prioritere full lønns- og priskompensasjon, sikre likebehandling av museene på tvers av departementer og etablere en kraftfull satsing på museenes bygningsarv.

Takk for anledningen og for at dere lytter.

Norges museumsforbund
Norwegian Museum Association
Akersgata 43
0158 OSLO, Norge/Norway

sekr@museumsforbundet.no
museumsforbundet.no
org.nr 977237866